

Consultatie Wet meerouderschap

Bijdrage NPV - Zorg voor het leven

Inhoud

Wat is een meeroudergezin?.....	1
De NPV onderschrijft 'belangrijke knelpunten' meeroudergezinnen.....	2
1. Ouders zijn een biologische werkelijkheid	2
2. Uitbreiding van ouderschap met niet-ouders is tegenstrijdig.....	3
3. Praktische gevolgen van meerouderschap: recept voor ellende	4
4. Elk aantal meer dan twee is arbitrair	5
5. Belang kind moet weer voorop	6
6. Meerouderschap kost Nederland geld en verhoogt risico's omtrent toeslagen	7
7. Slechts 'een stap' richting bredere erkenning diverse gezinsvormen	7
Promoot gezond gezin.....	7
Conclusie	8

Wat is een meeroudergezin?

'Een meeroudergezin is een gezin waarin meer dan twee volwassenen gezamenlijk de opvoeding en zorg voor een kind op zich nemen. Dit kan verschillende vormen aannemen. Zo kan een meeroudergezin bestaan uit een vrouwenstel en een mannenstel die gezamenlijk besluiten een kind op te voeden, of een gezin waarin de moeder waaruit het kind geboren wordt of ouder niet alleen biologisch bijdraagt aan de geboorte van een kind, maar ook een rol speelt in de opvoeding. Dit wetsvoorstel beperkt zich tot intentioneel meerouderschap, waarbij maximaal 4 personen met elkaar bewust voorafgaand aan de conceptie kiezen voor gezamenlijk ouderschap en een gedeelde opvoeding. Dit wordt omschreven als 'één meeroudergezin bestaat uit maximaal vier personen in twee huizen'^{1,2} Het WODC stelt in een onderzoek dat er in Nederland 1700 tot 9200 intentionele meeroudergezinnen zijn.³

'In artikel 213, lid 2 van het wetsvoorstel worden de toegangseisen tot de regeling opgesomd: de regeling inzake meerouderschap staat open voor maximaal twee stellen of een stel en een individu (in maximaal twee huishoudens), waarbij in beide gezinnen of de geboortemoeder aanwezig moet zijn of een biologische band met het kind aanwezig moet zijn (onderdeel a en d).⁴

Gedetailleerd opvoedingsplan vereist

Het is niet eenvoudig om na te gaan welke verschillende samenstellingen er volgens het wetsvoorstel nu juridisch mogelijk zouden zijn. Er zou een kansberekening op losgelaten moeten worden om

¹ Staatscommissie Herijking ouderschap 'Kind en ouders in de 21ste eeuw' p. 427-430.

² Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 1.

³ Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum, 'Doelgroep voor wettelijke regeling meerouderschap beperkt qua omvang', 05-03-2025.

⁴ Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 13.

erachter te komen hoeveel combinaties dit betreft. De initiatiefnemer Michon-Derkzen (VVD) lijkt zich van de gecompliceerde situatie bewust. Bij de beslissing om meer dan twee ouders juridisch te erkennen, moet er zorgvuldig worden gekeken naar factoren zoals de 'stabiliteit van de opvoedingssituatie, de relaties tussen opvoeders en de behoeften van het kind'. Dit uit zich onder andere in het juridische vereiste van een gedetailleerd 'opvoedingsplan' voor alle betrokken ouders. Dit plan moet deel uitmaken van de meerouderschapsovereenkomst.⁵

De NPV onderschrijft 'belangrijke knelpunten' meeroudergezinnen

De initiatiefnemer omschrijft een probleemstelling.

“De huidige wetgeving is nog steeds gebaseerd op het traditionele tweevoudige ouderschap, waarbij slechts twee personen juridisch als ouder erkend kunnen worden. Dit betekent dat in een gezin met drie of vier ouders niet alle ouders dezelfde rechten en plichten hebben ten opzichte van hun kind. Deze juridische beperkingen leiden in de praktijk tot problemen. In deze gevallen hebben niet alle ouders officieel gezag over het kind, waardoor zij bijvoorbeeld geen medische beslissingen mogen nemen of geen toegang hebben tot schoolinformatie. Ook bij situaties zoals scheiding, overlijden of erfeniskwesties kan dit tot lastige juridische en emotioneel complexe situaties leiden. Wat voor traditionele gezinnen vanzelfsprekend en goed geregeld is, kan voor meeroudergezinnen **een uitdaging** vormen.”⁶

Het wetsvoorstel zou voor meeroudergezinnen een aantal **belangrijke knelpunten** oplossen die in de praktijk geconstateerd zijn en zorgt ervoor dat de wet beter aansluit bij de feitelijke situatie van (toekomstige) meeroudergezinnen.⁷ De NPV onderschrijft dat er een aantal belangrijke knelpunten zijn als het gaat om meerouderschap. De NPV betoogt dat deze knelpunten niet zozeer liggen in diverse obstakels die zouden voorkomen dat deze gezinsconstructies kunnen floreren, maar in de meerouderschapconstructie zelf.

1. Ouders zijn een biologische werkelijkheid

Huidige wetgeving is gebaseerd op het tweevoudige ouderschap, waarbij juridisch twee personen als ouder erkend worden. In de meeste gevallen betreft dit de biologische ouders van het kind. Bij het meerouderschapsgesin – zoals deze nu juridisch geformuleerd is - is het 'toegestaan' dat de biologische vader of moeder afwezig is. Als er twee huishoudens zijn en er een niet-genetisch verwante geboortemoeder aanwezig is, moet er ook één biologische ouder in de samenstelling zitten. Alhoewel dit volgens de NPV één te weinig is, laat dit wel zien dat men zich van het belang van de aanwezigheid van in ieder geval één biologische ouder, bewust is.

'Oorspronkelijke familierechtelijke banden'

De initiatiefnemer noemt een gezin bestaande uit een vader en een moeder het 'traditionele gezin'. Het feit dat een ieder twee ouders heeft, is echter niet gebaseerd op tradities, maar op de biologische werkelijkheid. De samenkomst van ei- en zaadcel is vereist om nageslacht voort te brengen. Dat diegenen die de nakomeling produceren de ouders van het kind zijn, spreekt voor zich. Dit manifesteert zich in de genetische overdracht: waarneembare kenmerken en eigenschappen die overeenkomen met het paar, of bijvoorbeeld in factoren zoals een erfelijke aandoening. Biologisch ouderschap is dus een onveranderlijk feit dat gebaseerd is op DNA en afstamming. Er bestaan geen vragen, ouderschapsplannen of overdrachtscontracten over wie de verantwoordelijkheid van de opvoeding op zich gaat nemen. De biologische ouders en de opvoeders betreffen - geheel in het belang van het kind

⁵ Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 2-3, art. 214 van het wetsvoorstel.

⁶ Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 2.

⁷ Overheid.nl | Consultatie Wet Meerouderschap onder 'Wat verandert er?'

- dezelfde personen. Het rapport van de Staatscommissie Herijking ouderschap waarop dit wetsvoorstel is gebaseerd - 'Kind en ouders in de 21ste eeuw' - heeft ook een zekere erkenning voor dit biologische gezin. 'Het is niet de bedoeling dat deze regeling zou kunnen worden gebruikt om een kind te voorzien van vier nieuwe ouders, met doorbreking van de oorspronkelijke familierechtelijke banden.'⁸ Volgens het rapport bestaat er dus wel degelijk zoiets als 'oorspronkelijke familierechtelijke banden' en wordt het onwenselijk geacht als deze allemaal worden doorbroken. De oorspronkelijke familierechtelijke bloedbanden zijn dus de twee ouders. Ze zijn noodzakelijk, vanzelfsprekend en onvervangbaar.

Familierechtelijk

In het woord wat de Staatscommissie gebruikt, 'familierechtelijk', zit het woord 'recht'. Dit weerspiegelt de natuurrechtelijke⁹ claim op deze oorspronkelijke familie. Het huidige Nederlandse recht weerspiegelt dit. In het familierecht is het beginsel *mater semper certa est* opgenomen: moeder van een kind is de vrouw uit wie het kind is geboren (art. 1:198 lid 1 sub a BW). De echtgenoot of geregistreerd partner van de moeder wordt automatisch vader.¹⁰ Deze principes zijn ook zichtbaar in internationaal recht. Volgens artikel 7 lid 1 IVRK (Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind) heeft het kind, voor zover mogelijk, het recht zijn of haar ouders te kennen en door hen te worden verzorgd, met behoud van eigen identiteit (Artikel 8 IVRK). Het gaat hier over een subsidiariteitsbeginsel: Het kind moet *waar mogelijk* opgroeien in het biologische gezin.¹¹ Het onderhavige wetsvoorstel wil het mogelijk maken om door middel van een contract dit natuurrechtelijke ouderschap over te dragen en of uit te breiden.

2. Uitbreiding van ouderschap met niet-ouders is tegenstrijdig

Bij meerouderschap stelt men voor het tweevoudige ouderschap te *vermeerderen*. Dit is biologisch of natuurrechtelijk dus niet mogelijk: een kind heeft twee ouders. De term 'meerouderschap' is dan ook tegenstrijdig: er worden gezagspersonen aan het kind opgedrongen die het wellicht met veel liefde willen opvoeden, maar *niet-ouder* van het kind zijn. Er bestaan wel uitzonderingen waar scheiding van de biologische ouders en of *overdracht* van het praktisch ouderschap aan anderen geoorloofd is. De vraag is of dat bij meerouderschap – wanneer daar sprake is van overdracht van praktisch ouderschap¹² – het geval is.

Overdracht ouderschap alleen als laatste redmiddel

Voor de overdracht van ouderschap zijn er rechten en principes te vinden in het adoptierecht. In het IVRK onder het (interlandelijke) adoptiekopje volgt dat, vóórdat er tot interlandelijke overdracht van ouderschap wordt overgegaan, de overheid moet waarborgen dat het belang van het kind de voornaamste overweging vormt. Daarnaast moet vaststaan dat er *geen enkele* vorm van passende alternatieve zorg (in het eigen land) voorhanden is. Overigens is er onlangs zelfs besloten dat adopties uit het buitenland definitief zullen stoppen, omdat het belang van het kind niet (langer) gegarandeerd kan worden.¹³ Het subsidiariteitsbeginsel valt ook terug te zien bij binnenlandse adoptie. Ook dan moet vaststaan dat het kind alleen bij zijn ouders wordt weggehaald als het kind *niets* meer te verwachten heeft van de eigen ouders. Overdracht van ouderschap moet het **laatste redmiddel** zijn.¹⁴ Het Haags

⁸ Rapport van de Staatscommissie Herijking ouderschap "Kind en ouders in de 21ste eeuw" | Rapport | Rijksoverheid.nl, p. 515.

⁹ Natuurrecht gaat niet over de wetten van nationale wetgevers, maar over het recht zoals deze is af te leiden uit de wetten van de natuur, in overeenstemming met de rede.

¹⁰ Lees meer op Draagmoederschap: de juridische kant - Specialist lgbt+ familierecht en mediation (kimsmienkadvoctuur.nl).

¹¹ Guide to Good Practice, Guide No. 1, Den Haag: HCCH 2008, Chapter 2.1, p. 27 e.v. 13 HCCH, The implementation and operation of the 1993 Hague Intercountry Adoption Convention, Guide to Good Practice, Guide No. 1, Den Haag: HCCH 2008, p. 29. Zie ook: UN, Guidelines for the Alternative Care of Children, New York: UN 2009.

¹² Het is namelijk mogelijk dat een biologische ouder in de constructie ontbreekt en dus dat ouderschap heeft overgedragen, zie kopje 'Wat is een meeroudergezin?'

¹³ [Wetsvoorstel gereed om adoptie uit het buitenland af te bouwen en identiteitsherstel eenvoudiger te maken | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

¹⁴ Ik wil een Nederlands kind adopteren. Aan welke voorwaarden moet ik voldoen? | Rijksoverheid.nl

Adoptieverdrag herhaalt nog eens dat het vast moet staan dat het kind niet in het eigen gezin *kan* worden verzorgd.¹⁵ Daarnaast schreef het gerechtshof Leeuwarden in 2004 het volgende over een draagmoederschapscasus die ook betrekking heeft op de voorwaarden voor overdracht van ouderschap in het algemeen:

*'Uit het systeem van boek 1 titel 14 BW (Het gezag over minderjarige kinderen), volgt dat (de hiervoor en in rechtsoverweging 13 genoemde) kinderbeschermingsmaatregelen die het gezag van de ouder(s) beperken dan wel beëindigen, slechts genomen kunnen worden indien deze in het belang van het kind zijn en het belang van het kind zich daartegen niet verzet.'*¹⁶

Verder haalde het hof ook aan dat aan de voor de overdracht van ouderschap vereiste voorwaarden niet werd voldaan: het was niet gebleken dat de biologische ouders 'niet dan wel in mindere mate in staat moeten worden geacht [het kind] te verzorgen en op te voeden'.¹⁷ Het hof hanteert hier de voorwaarden van adoptie.¹⁸ Verder is ook nog van belang dat het hof aanhaalt dat uit de adoptieliteratuur bekend is dat het afstaan, dus het niet opgroeien in de eigen familie, *voorkomen* dient te worden.¹⁹ Juridische erkenning van veranderingen in het (praktisch) ouderschap hebben één ding gemeen: ze worden in het belang van het kind in het leven geroepen.

Uitholling begrip 'ouder', versplintering ouderschap

In het geval van intentioneel meerouderschap kan niet worden vastgesteld dat de overdracht van biologisch ouderschap of vermeerdering van ouderschap als "laatste redmiddel" wordt benut. De constructie wordt niet in leven geroepen omdat er een schrijnende situatie voor het kind moet worden opgelost, maar omdat het een wens is van wensouders. Door 'meerouderschap' te verankeren wordt er een praktijk gefaciliteerd, gelegaliseerd en genormaliseerd waarbij een kind wordt gecreëerd met het voorbestemde plan om door (een van) de genetische ouders verlaten te worden en het te onderwerpen aan (een) niet-ouder(s). Hiermee wordt de term 'ouder' uitgehold en ouderschap versplinterd: de draagmoeder, genetische ouder en ouder die het kind gaat opvoeden zijn niet per se dezelfde persoon meer.

3. Praktische gevolgen van meerouderschap: recept voor ellende

Samenleven

Meerouderschap heeft een enorme impact op het (verdere) leven van het kind. Het kind heeft belang bij een voorspelbare omgeving en een duidelijke ouderlijke rolverdeling. Meer dan twee volwassenen met gezag betekent wisselende invloeden die verwarring kunnen geven aan het kind. Hierdoor komt de stabiliteit van het gezin onder druk te staan. Prof. dr. Ido Weijers, die tot 2016 verbonden was aan de Universiteit van Utrecht, onderstreept dat meerouderschap en meeroudergezag niet in het belang zijn van het kind.²⁰ Hij is kritisch over het rapport van de Staatscommissie Herrijking Ouderschap, dat volgens hem onvoldoende stilstaat bij de verregaande gevolgen van meerouderschap voor het kind, gevolgen die hij omschrijft als allerlei ellende.

Het kind moet uit school nu vier keer zijn verhaal doen.

¹⁵ HaagsVerdragAdoptie.doc (steunpuntadoptie.be)

¹⁶ ECLI:NL:GHLEE:2004:AR3391, voorheen LJN AR3391, Gerechtshof Leeuwarden, Rekestnummer 0400271 (rechtspraak.nl), onder punt 16.

¹⁷ ECLI:NL:GHLEE:2004:AR3391, voorheen LJN AR3391, Gerechtshof Leeuwarden, Rekestnummer 0400271 (rechtspraak.nl), onder punt 19.

¹⁸ ECLI:NL:GHLEE:2004:AR3391, voorheen LJN AR3391, Gerechtshof Leeuwarden, Rekestnummer 0400271 (rechtspraak.nl), onder punt 36.

¹⁹ ECLI:NL:GHLEE:2004:AR3391, voorheen LJN AR3391, Gerechtshof Leeuwarden, Rekestnummer 0400271 (rechtspraak.nl), onder punt 23.

²⁰ Prof. Em. Ido Weijers, *Meerouderschap en meeroudergezag zijn niet in het belang van het kind*, Tijdschrift Jeugdrecht in de Praktijk 2017; [Opinie | Doe kritiek op meerouderschap niet af als conservatief - NRC](#)

Meerdere personen beslissen in een meeroudergezin over opvoedingskwesties zoals schoolkeuze, woonplaats, sociale contacten, familiebezoek, voeding, medische ingrepen en bedtijden. Het overeenstemmen van dergelijke zaken vergt al veel goodwill bij een 2-oudergezin, laat staan bij een gezin waar vier ouders over deze zaken tot elkaar moeten komen. De kans op spanningen tussen de opvoeders is in een 4-oudergezin vele malen groter.²¹

Scheiden

Emeritus hoogleraar adoptie René Hoksbergen heeft ook stevige kritiek op het voorstel. 'Wanneer vier personen ouderlijk gezag bezitten, bestaan er zes verschillende relaties van twee personen. Daarmee wordt de kans dat een kind met één of meer (v)chtscheidingen te maken krijgt, zesmaal hoger.'²² Weijers: 'Hoe meer rechten alle betrokkenen (menen te) hebben, hoe meer eisen sommige ouders stellen en hoe meer ellende voor het kind wanneer deze ouders ruzie krijgen en uit elkaar gaan.'²³ Het echtscheidingspercentage ligt al op 40% in de gehele bevolking. De kans een meervoudige opvoedingssituatie uiteenvalt is uiteraard nog veel hoger naarmate er meer volwassenen in participeren.²⁴ Wanneer ouders uit elkaar gaan, zorgen de opvoedingskwesties vaak voor ernstige conflicten. Dergelijke beruchte conflicten zullen nog vele malen complexer worden wanneer er meerdere juridische ouders bij betrokken zijn. Neem daarbij de reële kans dat de ex-partners daarna weer een nieuwe relatie aangaan en het kind bevindt zich in een bijzonder complexe en instabiele situatie.²⁵

4. Elk aantal meer dan twee is arbitrair

De Staatscommissie erkent dat het toegekend krijgen van meer dan twee ouders het leven complexer maakt. Ze adviseert met het oog op 'de complexiteit van de opvoedingssituatie' een rechterlijke beslissing verplicht te stellen. In de situatie waarin men na verloop van tijd nog een kind zou willen krijgen, is een nieuwe overeenkomst en een nieuwe rechterlijke beslissing vereist.

Voorgesteld aantal geïnspireerd op gebroken gezinnen

'Dit wetsvoorstel maakt het mogelijk dat een kind meer dan twee ouders krijgt, met een maximum van vier', aldus de Memorie van Toelichting. Zoals eerder naar voren kwam, is het aantal twee niet gebaseerd op opvattingen, maar op biologische gegevens. Elk aantal meer dan twee is dan ook arbitrair. Waarom is in dit voorstel voor vier gekozen? De Staatscommissie adviseert dat 'dat maximaal vier personen, die maximaal twee huishoudens vormen, juridisch ouder van een kind kunnen worden'. Het kind moet volgens hen in maximaal in twee huishoudens van maximaal twee volwassenen worden verzorgd en opgevoed.²⁶ Volgens de Staatscommissie zijn er namelijk toch grenzen aan de hoeveelheid personen met wie een kind een nauwe band kan ontwikkelen. 'Waar die grens precies ligt, valt niet aan te geven en daarom meent de Staatscommissie dat voorzichtigheid is geboden bij het inrichten van een meerouderschapregeling.' Het aantal van vier is daarbij geïnspireerd op de situatie van 'gescheiden ouders', waarbij kinderen ook moeten leven in twee huishoudens. 'Het blijkt dat kinderen goed kunnen functioneren bij het leven in twee huishoudens', motiveert de Staatscommissie. Dit wetsvoorstel haalt zijn inspiratie dus uit een gebroken situatie waarin het kind het lijdend voorwerp is en breidt dergelijke situaties uit.

Een studie demonstreert dat de beste wetenschappelijke literatuur tot nu toe laat zien dat – met uitzondering van onoplosbaar huwelijksgeweld – kinderen het beter doen wanneer ouders zich inzetten om hun huwelijk te behouden. Kinderen die bij hun getrouwde, biologische ouders wonen,

²¹ Prof. Em. Ido Weijers, *Meerouderwschap en meeroudergezag zijn niet in het belang van het kind*. [Kanttekeningen](#) bij voorstel Staatscommissie Herijking Ouderschap.

²² Prof. Em. René Hoksbergen, *Tegen het belang van het kind*, NRC Handelsblad: 30 augustus 2017.

²³ Prof. Em. Ido Weijers, *Meerouderschap en meeroudergezag zijn niet in het belang van het kind*, 2017.

²⁴ Prof. Em. Ido Weijers, *Doe kritiek op meerouderschap niet af als conservatief*, NRC Handelsblad: 24 augustus 2017.

²⁵ Prof. Em. Ido Weijers, *Doe kritiek op meerouderschap niet af als conservatief*, NRC Handelsblad: 24 augustus 2017.

²⁶ Rapport van de Staatscommissie Herijking ouderschap "Kind en ouders in de 21ste eeuw" | Rapport | Rijksoverheid.nl, p. 430.

hebben consequent een beter fysiek, emotioneel en academisch welzijn.²⁷ Bijgevolg moet de samenleving alles in het werk stellen om gezonde huwelijken te ondersteunen en gehuwde paren aan te moedigen bij elkaar te blijven.

5. Belang kind moet weer voorop

Zowel de Memorie van Toelichting als het rapport van de Staatscommissie blijven voortdurend herhalen dat het belang van het kind voorop wordt gezet.

‘Bij de totstandkoming van deze wet staat het belang van het kind nadrukkelijk centraal. De juridische erkenning van meerouderschap vanaf de geboorte bevordert de rechtszekerheid door aansluiting te vinden bij de feitelijke opvoedingssituatie. Daarbij wordt specifiek gelet op de stabiliteit van het gezin en de individuele behoeften van het kind’, aldus de Memorie van Toelichting.²⁸

Te laat

De meerouderschapsregeling zou bijdragen aan ‘een stabiele basis voor het kind binnen een meeroudergezin’. De reden dat men het belang van het kind gedurig aanhaalt, is omdat dit een belangrijk vereiste is van internationaal recht. Artikel 3 van het IVRK legt vast dat bij *alle* maatregelen van de overheid die kinderen aangaan, het belang van het kind *voorop* dient te staan. Ook de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) wijst op dit vereiste in het IVRK. Volgens hen kan de erkenning van meerouderschap **bijdragen** aan het belang van het kind door de juridische positie van alle opvoeders te versterken.²⁹ De initiatiefnemer beaamt dat het personen- en familierecht beter moet gaan aansluiten bij de ontwikkeling in de samenleving. De reden dat men spreekt over ‘bijdragen’, is dat men (pas) begint te rekenen met het belang van het kind zodra het al in een meerouderschapssituatie zit.

Belang kind moet leidend zijn

Zowel de initiatiefnemer als de Raad geven hiermee te kennen al binnen het idee van het meeroudergezin te opereren. De belangenafweging voor het kind kan worden samengevat als: Het gebeurt nu eenmaal, dus moet het nu maar goed geregeld worden. Uit ‘dit gebeurt nu eenmaal’ blijkt geen zorgvuldige belangenafweging voor het kind, noch vormt het een basis om iets wettelijk goed te gaan regelen en daarmee verder te faciliteren. Het is namelijk niet zo dat men wel wetten mag maken die tegen het belang van het kind indruisen, zolang je binnen de nadere bepalingen van deze wet maar een poging doet tot *damage control*. Oftewel: de schade die de nieuwe wet doet, zoveel mogelijk in goede banen te leiden.³⁰ Art. 3 IVRK geeft duidelijk aan dat als er een wet wordt gemaakt die in zichzelf tegen de belangen en rechten van het kind indruist, de wet buiten toepassing moet worden gelaten. Het belang van het kind mag niet als bijkomstigheid of als ‘laatste vinkje’ worden behandeld, maar is het belangrijkste en de wetgever moet zich dáárdoor - en niet door andere belangen³¹ - laten leiden. Meerouderschap wordt niet in het leven geroepen omdat zich een schrijnende situatie voor het kind voordoet wat moet worden opgelost (= belang van het kind), maar omdat het een wens is van wensouders.

²⁷ Anderson J., *The impact of family structure on the health of children: Effects of divorce*. Linacre Q. 2014 Nov;81(4):378-87. doi: [10.1179/0024363914Z.00000000087](https://doi.org/10.1179/0024363914Z.00000000087). PMID: 25473135; PMCID: PMC4240051.

²⁸ Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 1.

²⁹ RSJ, ‘Het belang van het kind in meeroudergezinnen’, p. 15-20, 42-43.

³⁰ Dit is namelijk wel gebeurd: belangen van het kind zijn wel meegenomen in de verdere bepalingen van het wetsvoorstel.

³¹ Bij de aanhef van art. 21 IVRK wordt het woord *primary* herhaald door de synoniem “*paramount*”, dat *opperste* en *doorslaggevend* betekent.

6. Meerouderschap kost Nederland geld en verhoogt risico's omtrent toeslagen

In de Kamerbrief van staatssecretaris Struycken van 10 maart 2025 zijn de financiële gevolgen van een wettelijke regeling voor meerouderschap geschat. De incidentele kosten worden begroot op ongeveer 11 tot 50 miljoen euro, onder meer voor aanpassingen in de Basisregistratie Personen, ICT-systemen en invoering van een register voor de ontstaansgeschiedenis van het kind. De structurele kosten worden door de regering begroot op ongeveer 5 tot 6 miljoen euro per jaar, bijvoorbeeld vanwege uitbreiding van verlofregelingen als meerdere ouders aanspraak maken. Voor gemeenten zijn de eenmalige kosten ingeschat op rond 1 miljoen euro, vooral voor burgerzaken, burgerlijke stand en jeugdhulp. Beheer van het register en inzet van curatoren kunnen additionele structurele lasten vormen. De ramingen zijn indicatief en afhankelijk van de precieze inrichting van de regeling. 25 Na afloop van de internetconsultatie zal een nadere inschatting kunnen worden gemaakt van de exacte kosten van het initiatiefwetsvoorstel. De verwachting is dat de kosten in lijn liggen met de geschatte kosten die het kabinet in de Kamerbrief heeft genoemd. Dekking wordt gevonden binnen de bestaande kaders van de begroting.³²

Administratieve risico's: het compliceren van het toeslagensysteem

Daarnaast komt een dergelijke juridische herdefiniëring ook met administratieve risico's. Het systeem van toeslagen wordt hiermee mogelijk gecompliceerder. Dit brengt de toeslagenaffaire in herinnering. Bij meerdere betrokkenen die als 'ouder' worden gekwalificeerd, neemt de kans op onduidelijkheid – en dus op fouten – met betrekking tot verlof en toeslagen mogelijk toe. De stappen die zijn gezet om het toeslagensysteem weer te vereenvoudigen³³, zouden hiermee onder druk kunnen komen staan. Deze risico's lijken niet (voldoende) onderzocht te zijn.

7. Slechts een stap richting bredere erkenning diverse gezinsvormen

Dit wetsvoorstel moet helpen om 'stapsgewijs ervaring op te doen met de juridische en praktische uitwerking van meerouderschap'. 'Daarmee vormt de regeling een betekenisvolle stap richting een bredere erkenning van diverse gezinsvormen, met oog voor uitvoerbaarheid en het belang van het kind.'³⁴ Hier wordt aangegeven dat het kind het lijdend voorwerp van een sociaal en juridisch experiment(!) wordt gemaakt. Dit is in strijd met de belangen en rechten van het kind. Daarnaast maakt het duidelijk dat dit wetsvoorstel een belangrijke stap is – maar nog niet eens het eindstation – richting de uitholling van het biologische gezin. De NPV – Zorg voor het leven roept u op om dit niet te laten gebeuren.

Promoot gezond gezin

Het kind is het meest gebaat bij een veilig thuis dat bestaat uit zijn vader en moeder. Uit data van buitenlandse economen blijkt dat kinderen uit een twee ouders-huishouden de grootste kans op succes in het leven hebben.³⁵ Inmiddels wordt dit door professor en econome Melissa Kearney erkend als de 'two-parent privilege'.³⁶ Zo blijkt onder andere dat kinderen die worden opgevoed in hun eigen huis met twee getrouwde ouders twee keer zoveel kans hebben om succesvol af te studeren. Jongens hebben veel minder kans om in de gevangenis te belanden voordat ze 30 zijn en meisjes zijn ook veel

³² Kamerstukken II 2024/25, 33836, nr. 104.

³³ [Jaarplan Dienst Toeslagen 2026: toeslagen eenvoudiger en betrouwbaarder maken | Over Toeslagen](#).

³⁴ *Consultatie Wet Meerouderschap, Memorie van Toelichting, p. 3.*

³⁵ Natasha Cabrera, David Deming, Veronique de Rugy, Lisa A. Gennetian, Ron Haskins, Dayna Bowen Matthew, Richard V. Reeves e.a., *Rebalancing: Children first. A report of the AEI-Brookings Working Group on Childhood in the United States*, Washington DC: 8 februari 2022.

³⁶ Melissa Kearney, *The Two – Parent Privilege: How the decline in marriage has increased inequality and lowered social mobility, and what we can do about it*, Swift Press: 21 september 2023.

minder vaak depressief tijdens hun tienerjaren.³⁷ De wetenschappers uit de werkgroep adviseren dan ook beleid dat het huwelijk versterkt en stimuleert, samen met duidelijke publieke boodschappen over het belang van het huwelijk.³⁸ Een andere analyse presenteert dat onderzoek van bijna 30 jaar naar de invloed van de gezinsstructuur op het welzijn van kinderen, aantoonde dat 'kinderen die bij hun getrouwde, biologische ouders wonen, consequent een beter fysiek, emotioneel en academisch welzijn hebben.'³⁹ Ook hier wordt aanbevolen dat de samenleving alles in het werk moet stellen 'om gezonde huwelijken te ondersteunen en echtparen te ontmoedigen om te scheiden'.

Conclusie

Ouders zijn geen product van tradities of persoonlijke voorkeuren, maar onze oorspronkelijke familierechtelijke banden: noodzakelijk, vanzelfsprekend en onvervangbaar. Zowel het nationale als het internationale recht weerspiegelen dit: het kind heeft niet alleen recht om zijn ouders te kennen maar ook door het te worden opgevoed, met behoud van identiteit. Daarnaast is het een belangrijk vereiste dat bij alle wetten en beleid die kinderen aangaan, het belang van het kind voorop staat. Het mag niet als bijkomstigheid of als 'laatste vinkje' worden behandeld, maar is het belangrijkste en de wetgever moet zich dáárdor - en niet door andere belangen - laten leiden. Meerouderschap wordt niet in het leven geroepen omdat het kind daarbij gebaat zou zijn, maar omdat het in een behoefte van wensouders moet voorzien. Door meerouderschap te verankeren wordt er een praktijk gefaciliteerd, gelegaliseerd en genormaliseerd waarbij een kind wordt gecreëerd met het voorbestemde plan om door (een van) de genetische ouders verlaten te worden en het daarnaast te onderwerpen aan (een) niet-ouder(s). In plaats van geld te besteden aan de uitholling van het begrip 'ouder' en de versplintering van ouderschap, raadt de NPV aan om waar mogelijk het gezin te bevorderen. De realiteit laat keer op keer zien dat dít bij uitstek de situatie is, waar het kind wél bij vaart.

De NPV is een christelijke organisatie die opkomt voor de zorg voor het leven en tevens de grootste patiëntenorganisatie van Nederland. Met een bureau van professionals, rond 46.000 leden en 70 lokale afdelingen met ruim 6.000 vrijwilligers is de NPV actief op de terreinen beleidsbeïnvloeding, advies & toerusting en vrijwillige thuishulp. De NPV onderhoudt een groot netwerk binnen en buiten christelijk Nederland op thema's en projecten rond medische ethiek, met nadruk op begin en einde van het leven (onder andere prenataal onderzoek, zwangerschapsafbreking, palliatieve zorg, euthanasie en het actuele debat rond 'voltooid leven'). Tevens voert de NPV jaarlijks onderzoek uit onder haar leden naar kennis, opvattingen en ervaringen over actuele medisch ethische thema's.

³⁷ <https://www.aei.org/multimedia/data-shows-kids-benefit-greatly-in-two-parent-households/>.

³⁸ Natasha Cabrera e.a., *Rebalancing: Children first. A report of the AEI-Brookings Working Group on Childhood in the United States*, Washington DC: 8 februari 2022, p. 2 en 23.

³⁹ Anderson J., *The impact of family structure on the health of children: Effects of divorce*. *Linacre Q.* 2014 Nov;81(4):378-87. doi: [10.1179/0024363914Z.00000000087](https://doi.org/10.1179/0024363914Z.00000000087). PMID: 25473135; PMCID: PMC4240051.